

זוכרים את אלפא פייפר

July 2013

החודש נציין 25 שנה לאסון האסדה "אלפא פייפר". אסדת הנפט היתה ממוקמת בים הצפוני כ-180 ק"מ צפונית לאברדין סקוטלנד. בתאריך 6.7.1988 ארעו סדרת פיצוצים ושריפות שהרסו את האסדה. מתוך 226 עובדים שהיו באותה עת על האסדה נהרגו 165 ובנוסף 2 הרוגים מצוותי החילוץ במהלך ניסיונות החילוץ. האסדה נהרסה לחלוטין.

חקירת הארוע היתה קשה היות וכמעט ולא נותרו ממצאים. בהתבסס על הממצאים שנותרו ועל עדי ראייה ששרדו הגיעו למסקנה שכשל במשאבה שחזרה מטיפול אחזקה גרם לדליפת גז דחוס מונזל. ססתום פורק לחץ שהיה מותקן על המשאבה פורק ובמקומו הותקן חסם זמני. עובדי האחזקה לא סיימו את ההתקנה והודיעו למפעילים שאין לחבר ולהפעיל את המשאבה. המידע לא הועבר לעובדי המשמרת הבאה שחיברו והפעילו את המשאבה. מיקום החסם היה במקום שלא ניתן לראותו לאחר התקנת המשאבה. החסם הותקן בצורה רופפת כך שבעת הפעלת המשאבה דלף מהחסם גז מונזל. הגז שדלף יצר עננה של גזים נפיצים שבסופו של דבר מצאו מקור הצתה. המשאבה הופעלה בשעה 1000 ובשעה 1300 שלוש שעות לאחר מכן היתה האסדה הרוסה ורוב צוותה מצא את מותו.

נמצאו באסון בסדר גודל כזה נמצאו כמה גורמי שורש לכשל. נמצאו כשלים בתכנון, בהפעלה, בתרבות הבטיחות, במוכנות תגובה לארועי חרום, בהכשרות והדרכות.

נתמקד בשתי נקודות הרלוונטיות בעיקר למפעילי המתקן.

מה ביכולתך לעשות?

החלפת משמרת ותקשורת: בעת החלפת משמרת דווח על מצב המשאבה אולם לא דווח למשמרת הבאה שסתום הלחץ פורק. פרוק שסתום הלחץ גם לא נרשם ביומן האחזקה וביומן הפיקוד. הנוהג של העברת משמרת לא מסודרת נמשך זמן רב והתקבע באסדה זמן ממושך.

הקפד לרשום ולתעד כל ציוד שאינו כשיר ואינו מתפקד כהלכה. רשום ביומני ההפעלה של המתקן. בהחלפת משמרת העבר את המידע לעובדי המשמרת הבאה. קח את הזמן לבצע העברת משמרת מסודרת. וודא שהעברת את כל המידע וסטטוס של ציוד לא כשיר וסטטוס של ציוד הנמצא בעבודות אחזקה \ שפוף.

נהלי היתרי עבודה: באסדה לא היתה הקפדה על עבודה לפי נהלי היתרי עבודה. לדוגמה – לא היתה הקפדה שכל בעלי התפקידים יחתמו על ההיתרים, לא היתה הקפדה על רישום תוצאות ניטורי גזים כנדרש בהיתר. נציגי התפעול לא היו מבקרים במקום העבודה לפני סיום המשמרת או לאחר שעובדי האחזקה היו עוזבים את המקום, או לאחר שעובדי האחזקה השלימו את העבודה. עובדי האחזקה היו משאירים את האישור על שולחן חדר הפיקוד במקום להחזיר אישית את האישור למפעיל ולעדכנו בסטטוס העבודה כמפורט בנהלים.

הקפד לעבוד לפי כל הנדרש בהיתר עבודה. הקפד על כל דרישות התעוד וההודעות הנדרשות בהיתר. אל תבצע קיצורי דרך בהיתר עבודה. וודא אישית שכל תנאי ההיתר מולאו. לעולם אל תניח שהכל התבצע כשורה לפני שוודאת זאת בעצמך.

זכור את הלקח מאלפא פייפר – התייחס במלוא הרצינות להעברת משמרת ולהיתרי עבודה!

AIChE © 2013. All rights reserved. Reproduction for non-commercial, educational purposes is encouraged. However, reproduction for the purpose of resale by anyone other than CCPS is strictly prohibited. Contact us at ccps_beacon@aiiche.org or 646-495-1371.